Lietas arhīva Nr. C-0985-19/10
ECLI:LV:DAUT:2019:0705.C12098519.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Daugavpilī 2019.gada 5.jūlijā
Daugavpils tiesa:

tiesnesis Jānis Šauša
ar tiesas sēdes sekretāri Ritu Kačāni-Kampāni,
piedaloties prasītāja pārstāvēm /pers.B/ un /pers. D/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu pašvaldības akciju sabiedrības "/nosaukums A/" prasībā pret /pers. E/ par darba līguma izbeigšanu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs - pašvaldības akciju sabiedrība "/nosaukums A/" (turpmāk- Uzņēmums) iesniedza prasību pret atbildētāju /pers. E/, lūdzot tiesu: 1) izbeigt Uzņēmuma noslēgto darba līgumu Nr.2.1-1/30-2015 ar /pers. E/; 2) piedzīt no /pers. E/ visus tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā paskaidrots: Uzņēmums noslēdzis darba līgumu ar /pers. E/, pieņemot darbā par /amats/. No 2018.gada aprīļa līdz decembrim, salīdzinot ar 2017.gadu, siltumenerģijas tarifs Daugavpils pilsētā vidēji palielinājies par 25%. Ņemot vērā, ka darba samaksas izdevumi ir iekļauti tarifa izmaksās un pēc lieluma ir trešā pozīcija, Uzņēmumā tika veiktas dažādas darba optimizācijas, organizatoriska rakstura pasākumi un tika pieņemts lēmums veikt reorganizāciju no 2018.gada 28.decembra. 2018.gada 27.decembrī Daugavpils pilsētas domē, kas ir 100% Uzņēmuma kapitāla daļu turētāja, tika pieņemts un saskaņots jaunais Uzņēmuma amatu saraksts un darba samaksu maksimālās likmes, kas stājās spēkā 2019.gada 1.janvārī. 2018.gada 28.decembrī Uzņēmumā tika izdots rīkojums par štata vienību samazināšanu. Tika nolemts veikt Uzņēmuma vadības personāla, siltumcentrāļu un katlu māju darbības optimizāciju un ar 1.janvāri samazināt 17 amata vienības. Prasītājs paskaidro, ka Atbildētājs no 26.07.2017. līdz 25.11.2018. bija bērna kopšanas atvaļinājumā, viņu neviens neaizvietoja un viņa pienākumus neveica neviens no pārējiem administrācijas darbiniekiem. Kopš 02.10.2017. Atbildētāja padotībā esošie darbinieki pakļauti citiem struktūrvienību vadītājiem. Prasītājs apgalvo, ka šobrīd Uzņēmumā nav nepieciešama štata vienība "/amats/". Tā kā Atbildētājs bija paziņojis, ka ir arodbiedrības biedrs, tad Uzņēmums 2019.gada 15.janvārī nosūtīja arodbiedrībai vēstuli ar lūgumu dot piekrišanu uzteikt darba līgumu Atbildētājam. No arodbiedrības 2019.gada 21.janvārī saņemta atbilde, kurā arodbiedrība nepiekrīt darba līguma uzteikšanai. Līdz ar to Uzņēmums ceļ prasību tiesā, pamatojot to ar Darba likuma 110.panta ceturto daļu, 98.panta pirmo daļu, 101.panta pirmās daļas 9.punktu, ceturto daļu, 104.panta pirmo daļu.

Pēc naudas soda uzlikšanas par paskaidrojumu nesniegšanu no Atbildētāja saņemts paskaidrojums, kurā Atbildētājs nepiekrīt Prasītājam, uzskata to par nelikumīgu un nepamatotu. Norāda, ka Prasītājam bija jāsaglabā viņa darba vieta pēc bērna kopšanas atvaļinājuma vai jāpiedāvā līdzvērtīgs amats. Atbildētājs uzskata, ka viņš atbilst amata aprakstam un nesaredz šķēršļus strādāt. Paskaidro, ka ir atstādināts no darba, bet ir to apstrīdējis tiesā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, ir lūdzis atlikt tiesas sēdi slimības dēļ, taču pievienotajā darbnespējas lapā Atbildētājam nav noteikts stacionārais vai mājas režīms. Ņemot vērā, ka šāda iemesla dēļ vienreiz lietas izskatīšana jau tika atlikta, tiesa, pamatojoties ar Civilprocesa likuma 210.panta otro daļu, 156.panta pirmo daļu, nolēma skatīt lietu bez Atbildētāja piedalīšanās.

Tiesas sēdē prasība tika uzturēta uz prasības pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem un motīviem. Papildus tika paskaidrots: Uzņēmumā bija nolemts veikt reorganizāciju, samazinot darbinieku skaitu, jo bija nepieciešams ietaupīt līdzekļus. Reorganizācija tika saskaņota ar Daugavpils pilsētas domi, jo tas ir pašvaldības Uzņēmums. Tas, ka Atbildētāja štata vieta nav nepieciešama, pierādījās laikā, kad Atbildētājs bija bērna kopšanas atvaļinājumā. Šajā laikā viņu neviens neaizvietoja, bet viņa padotībā esošie darbinieki tika iekļauti citās struktūrvienībās. Uzņēmumā nebija arī citu brīvu vakanču, ko piedāvāt Atbildētājam. Ar visiem citiem darbiniekiem, kuru štata vietas tika samazinātas, Uzņēmums panāca vienošanos un pēc reorganizācijas (štatu samazināšanas) Uzņēmumā citi darbinieki netika pieņemti. Atbildētājs dienā pirms tiesas sēdes bija ieradies Uzņēmumā un iesniedzis rakstveida priekšlikumu par izlīgumu, taču Uzņēmuma vadība nepiekrita Atbildētāja noteikumiem.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausījusi Prasītāja pārstāves un izanalizējusi pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma. Uzņēmums ar Atbildētāju 2015.gada 30.decembrī ir noslēdzis darba līgumu Nr.2.1-1/30-2015, pieņemot darbā par /amats/. No 26.07.2017. līdz 25.11.2018. Atbildētājs ir bijis bērna kopšanas atvaļinājumā. Pašvaldības akciju sabiedrībā "/nosaukums A/" 2018.gada 28.novembrī tika izdots rīkojums Nr.1.1-31/208 "Par PAS "/nosaukums A/" štata amatu vienības samazināšanu". Sakarā ar neatliekamu saimniecisku un organizatorisku rakstura pasākumu veikšanu ar 01.01.2019. tika nolemts samazināt 17 štata vienības, t.sk., arī Atbildētāja. To, ka darbinieku skaits tika reāli samazināts, neapstrīd arī pats Atbildētājs. Darba devējs ir izpildījis pienākumu paziņot darbiniekam par tiem apstākļiem, kas ir darba līguma uzteikuma pamatā – par to liecina Uzņēmuma 2019.gada 8.janvāra Uzteikums un Akts par to, ka Atbildētājs tika ar to iepazīstināts, bet atteicās parakstīt un saņemt. Tā kā Atbildētājs ir arodbiedrības "/nosaukums B/" biedrs, arodbiedrībai tika lūgta piekrišana darba līguma uzteikšanai Atbildētājam, bet piekrišana netika saņemta. Pieprasījumā arodbiedrībai Prasītājs ir pamatojis arī konkrētās amata vietas likvidāciju: sakarā ar Atbildētāja atrašanos bērna kopšanas atvaļinājumā viņam pakļautie darbinieki tika pakļauti citu nodaļu vadībai un pašu Atbildētāju neviens neaizvietoja – arī šos Prasītāja apgalvojumus Atbildētājs nav apstrīdējis. Atbildētājs, tāpat kā arodbiedrība, faktiski pēc būtības nav arī sniedzis pamatotus iebildumus un argumentus amata vienības samazināšanai. Galvenais iebildums ir tas, ka Atbildētājam pēc bērna kopšanas atvaļinājuma izmantošanas ir jāsaglabā iepriekšējais darbs vai jānodrošina līdzvērtīgs darbs. Pēc bērna kopšanas atvaļinājuma Atbildētājs atgriezās iepriekšējā darbā – tātad Darba likuma 156.panta ceturtās daļas noteikumi tika ievēroti un lietā nav iegūti pierādījumi, ka Uzņēmumā būtu līdzvērtīgas vakantas vietas, ko piedāvāt Atbildētājam. Ar izklāstīto tiesa uzskata par pierādītu, ka uzteikums Atbildētājam nav saistīts ar viņa uzvedību vai spējām, bet gan konkrētas amata vietas samazināšanu. Līdz ar to tiesa konstatē, ka darba devēja Uzņēmumā ir veikti organizatoriska rakstura pasākumi (darbinieku skaita samazināšana) un darba devējam objektīvi nav iespējams saglabāt darbinieka iepriekšējos darba apstākļus - tātad Darba likuma 101.panta pirmās daļas 9.punkts ir piemērots pamatoti. Atbilstoši spēkā esošajai judikatūrai (Tiesu prakses apkopojums darba lietās, tiesu prakse 2012.gada jūlijs–2017.gads), tiesas kompetencē neietilpst izvērtēt darba devēja veikto saimnieciska un organizatoriska rakstura pasākumu lietderību. Darba likuma 110.panta ceturtajā daļā ir noteikts - ja darbinieku arodbiedrība nepiekrīt darba līguma uzteikumam, viena mēneša laikā no atbildes saņemšanas dienas darba devējs var celt prasību tiesā par darba līguma izbeigšanu. Apkopojot izklāstītos pierādījumus un izanalizējot izteiktos argumentus, tiesa atzīst, ka Prasītājam ir tiesisks pamats izbeigt darba attiecības ar Atbildētāju - tātad prasība ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos

tiesas izdevumus. Šajā gadījumā tā ir nomaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39.-41., 189.-195., 204.[1], 413. un 415. pantu, tiesa

nosprieda :

prasību apmierināt.

Izbeigt 2015.gada 30.decembrī starp pašvaldības akciju sabiedrību "/nosaukums A/", reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, noslēgto darba līgumu Nr.2.1-1/30-2015.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu pašvaldības akciju sabiedrībai "/nosaukums A/, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus EUR 73,20 (septiņdesmit trīs *euro* 20 centi), samaksu veicot AS Luminor Bank kontā LV87 NDEA 000 0082040907.

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt /pers. E/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei septiņu dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2019.gada 5.jūlija, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnesis Jānis Šauša